

Alu lasteaia roherüblikute liikumisviiside küsimustiku kokkuvõte

Palju sõidetakse autoga ja igatsetakse rohkem kergliiklusteid

Keskkonnainvesteeringute Keskuse toetatud Alu Kooli lasteaia roheteadlikud rüblikud keskkonnaprojekti raames viidi perede seas läbi küsimustik uurimaks lasteaia ja kodu vahel liikumise viise. Selle aasta mais toimunud küsimustikule vastas 18 peret, mis ei ole küll väga suur hulk, ent annab siiski üldise ettekujutuse sellest, kuidas Alu lasteaia lapsed igapäevaselt liiguvad. Küsitluses osalenud peredes on 3-7 aasta vanuseid lasteaialapsi üks kuni kolm. Vastanud peredest viis elab kaugemal kui 2 km, kolm peret elavad lasteaiale väga ligidal, alla 500 meetri kaugusel.

Vastustest selgus, et pered liiguvad kõige rohkem autodega. Talvisel ajal on autodega liikumine domineeriv kuna halbade ilmaolude ja pimeduse tõttu on turvalisus kui ka mugavus määravad. Samas üllatavalt kõrge on autokasutus ka kevad-sügishooajal: suisa 11 peret 18-st viivad oma lapse lasteaeda autoga igapäevaselt, isegi kui elatakse alla 2 km kaugusel. Peamiste põhjustena selleks toodi välja järgmised asjaolud: tee ei ole ohutu (puudub kõnnitee, valgustus vms), kiire hommikune graafik/tööle minek, halvad ilmaolud, kodust on liiga pikk maa, mugavus/harjumus, bussigraafik ei klapi.

Ainult 4 peret liiguvad suvisel hooajal regulaarselt jalgsi või rattaga, mis viitab sellele, et potentsiaali keskkonnasõbralikumaks liikumiseks on rohkem kui tegelikkuses rakendatakse.

Lühikesed vahemaad ei pruugi iseenesest tähendada jalgsi liikumist – kui puuduvad kõnniteed, valgustus ja liiklusohutus, siis valitakse ikkagi auto. Pered on valmis muutusteks, kui kaasnevad reaalsed ja nähtavad lahendused, millest kõige rohkem toodi välja turvalised kergliiklusteed (Alu ümbrus, Seli-Koigi tee, Kalevi, Kõrgu, Kodila küla). Samuti kirjutati, et lastel on ohtlik kitsaste maanteed ääres, eriti kui veokid sõidavad suurtel kiirustel. Vajalikud on selged liikluskorraldused ja rohkem võimalusi lasteaia territooriumil liikumiseks. Kogukonna ja omavalitsuse roll on siinkohal otsustav – liikumiseelistusi ei muuda ainult teadlikkus, vaid eelkõige keskkond, kus liigutakse. Vastustes tehti mitmeid ettepanekuid, millega ilma autota liikumist suurendada. Näiteks toodi välja, et Lao tänavat tuleks teha ohutumaks kiirustõkke või ühesuunaliseks muutmiseks, kuna selle kaudu liigutakse väga palju bussipeatuse ning kortermajade suunal. Üks lapsevanem kirjutas keskkonnasõbraliku liikumise soovitusena: "Õpetajate eeskuju soodustaks kindlasti, kes viitsiksid lapsed viia kaugemale, kus saab päriselt ka sõita rataste või tõukeratastega. Lisaks võiks lasteaial olla rohkem platsiala, kus saavad lapsed sõita rataste või tõukeratastega, kus oleks ka turvaline. Täna sõidetakse maja ees väljaspool hoovi, kus liigub ka teisi inimesi - lasteaial on seda maad aia taga küll ja võiks taastada endised piirid."

Sellised ettepanekud näitavad, et vanemad soovivad rohkem kergliiklusteid, ruumi, turvalisust ja võimalusi, et lapsed ning pered saaksid ratta või jala liigelda. Ka õpetajate eeskuju toodi eraldi esile kui potentsiaalset muutuse toetajat.

KIKi projekti "Alu Kooli lasteaia roheteadlikud rübligid" raames viidi mais läbi küsitlus perede liikumisviiside kohta kodu ja lasteaia vahel. Tulemused, põhjused ja ettepanekud on koondatud siia:

 Peamised liikumisviisid: valdavalt **autoga**, mõnel juhul ka **jalgrattaga** või **jala**. Kevad suvisel perioodil on jala ja rattaga liikumist rohkem, kuid parem kergliiklusteede võrk paneks mitmed pered rohkem jala või rattaga liikuma.

Autoga liikumise põhjused

Kõige sagedamini mainitud:

- Kodust on liiga pikk maa
- Tee ei ole ohutu (puudub kõnnitee, valgustus vms)
- Kiire hommikugraafik / tööle minek
- Halvad ilmaolud
- Mugavus / harjumus
- Bussigraafik ei klapi

Valmidus liikuda keskkonnasõbralikumalt

- **Tingimused, mille korral oleksid pered valmis jalgsi või rattaga liikuma:**
  - Turvaline ja parem **kõnnitee** või **kergliiklustee**
  - Võimalus kasutada **ühistransporti**
  - Kui lasteaed oleks **kodule lähemal**
  - Kui oleks rohkem **aega hommikul**
  - Kui lapsega liikumine oleks **lihtsam** (nt varustus, lühike distants)

Ettepanekud liikumise parandamiseks Alus

- Kergliiklusteed Alu ja naaberkülade vahel (nt Kalevi, Kõrgu, Kodila, Seli-Koigi)
- Kiiruspiirangud ja liiklusohutuse suurendamine (nt kiirustõkked, massipiirangud, kiirused väiksemaks)
- Lasteaia personali suurem eeskuju autovaba liikumisega
- Lasteaia territooriumi suurendamine, et lapsed saaksid turvaliselt tõukerattaga/jalgrattaga sõita
- Jalakäijatele ohutumad teed, sh Lao tänava ümberkujundamine